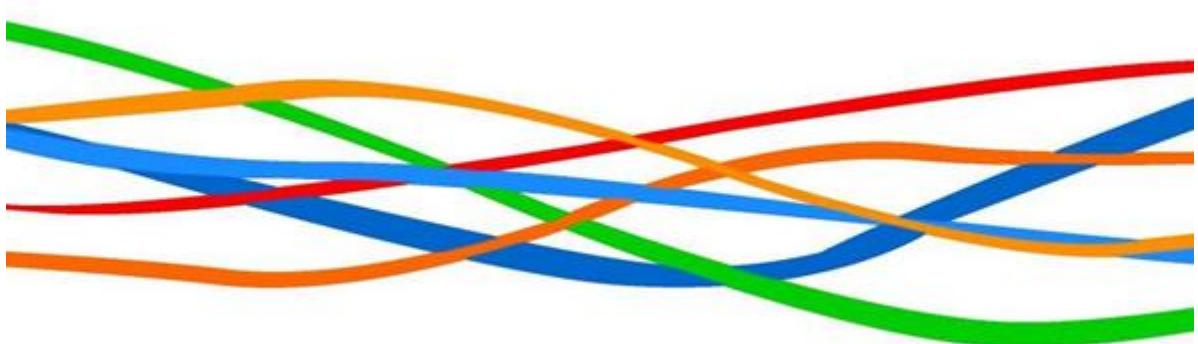

MREŽA ORGANIZACIJA ZA DECU SRBIJE MODS

GODIŠNJI
IZVEŠTAJ 2019.

BEOGRAD, 2020.

Izdavač: Mreža organizacija za decu Srbije MODS

Za izdavača: Saša Stefanović

MODS, 2020.

www.zadecu.org

office@zadecu.org

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KO SMO.....	3
ŠTA HOĆEMO DA PROMENIMO	3
KAKO	4
ZAJEDNO U 2019	5
SVAKO DETE IMA PRAVO.....	5
MODS SADA IMA 103 ČLANICE.....	7
MEĐUNARODNO POVEZANI	8
ZA JEDNAKOST SVAKOG DETETA	8
UČEŠĆE MODS-A U VLADINIM TELIMA	9
OTVARAMO VRATA ZA DECU EVROPE	9
POKRETAČI PROMENA.....	10
MENJA SE ZAKON O SOCIJALNOJ ZAŠTITI	11
NALOG CENTRIMA ZA SOCIJALNI RAD	11
DECA U ULIČNOJ SITUACIJI	11
NOVE MOGUĆNOSTI ZA INVESTIRANJE U DECU	11
POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM.....	12
PROGRAM EKONOMSKIH REFORMI.....	12
INSPIRE	12
U SUSRET EVROPI PO MERI DETETA.....	13
NAŠI PROJEKTI	14
PRATITE NAS.....	15

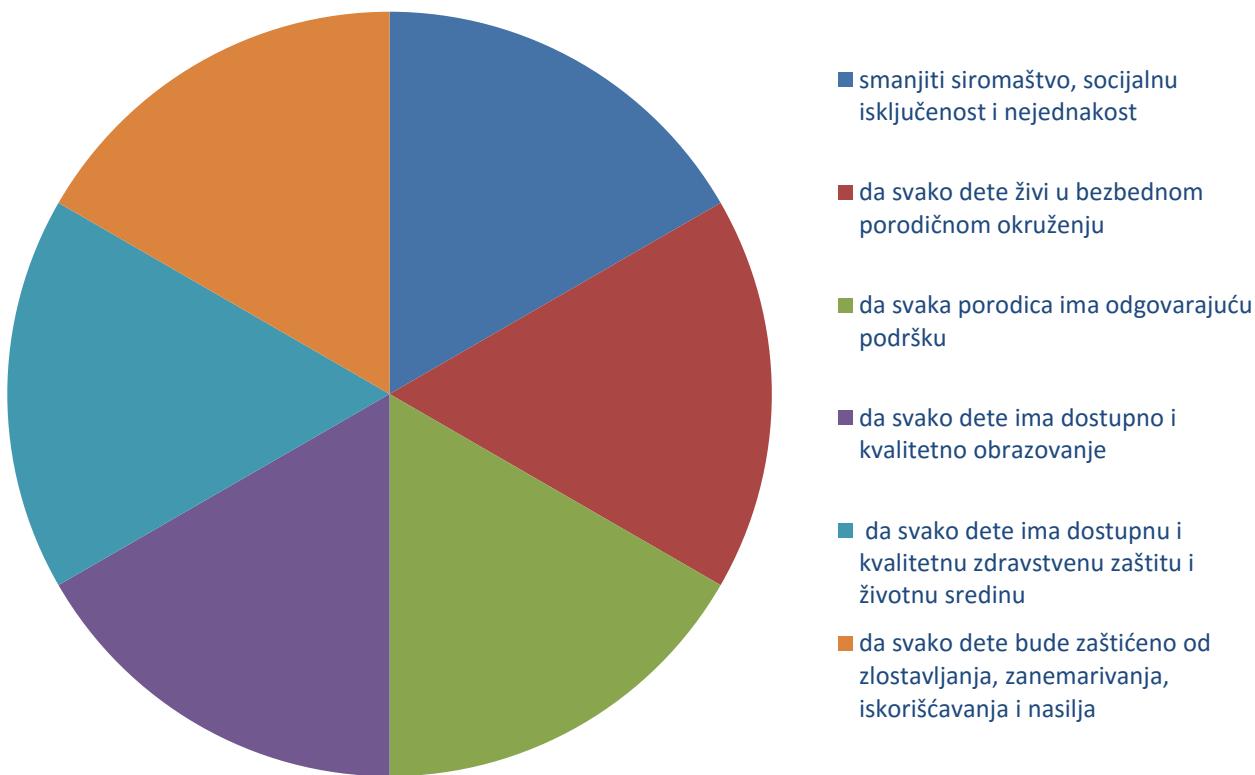
UVOD

KO SMO

MODS je reprezentativni savez udruženja za decu koji trenutno okuplja 103 članice iz cele Srbije. Usmeren, pre svega, na prava deteta, MODS se bavi sistemskim pitanjima u oblasti socijalnog uključivanja najranjivijih porodica, relevantnim politikama i budžetskim izdvajanjima u obrazovanju, kao i socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti.

MODS je nastao iz potrebe da se organizacije koje rade sa decom okupe oko zajedničkih ciljeva i nastupaju zajedno. Danas, MODS predstavlja nezavisnu platformu koja deluje na unapređenje saradnje udruženja, usaglašavanje zajedničkih stavova i **povećanje njihovog učešća i učešća dece u kreiranju javnih politika.**

ŠTA HOĆEMO DA PROMENIMO

KAKO

MODS organizuje konsultacije sa članicama, organizacijama koje sprovode aktivnosti sa decem i za decu i sa njihovima roditeljima, o promenama politika koje mogu da obezbede kvalitetniji život za svako dete. Nastojimo da saznamo mišljenje dece i njihove stavove uvažimo. Podržavamo učešće naših članica u radnim grupama koje formiraju državne institucije u cilju promena javnih politika za decu.

Uspostavili smo 5 tematskih grupa u koje su uključene članice MODS-a i koje nam služe kao forum za dogovor oko zajedničkih akcija, razmene informacija i učenja. Tematske grupe su sledeće: 1. Socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva; 2. Zaštita dece od nasilja; 3. Participacija dece; 4. Kvalitetno obrazovanje i inkluzija; 5. Rani razvoj i obrazovanje dece.

MODS ima predstavnici u Savetu za prava deteta Vlade Republike Srbije; potpisana memorandum o saradnji sa Savetom za praćenje preporuka mehanizama UN za ljudska prava Vlade Republike Srbije; članica je Platforme organizacija za praćenje preporuka tela UN za ljudska prava.

MODS promoviše i primenjuje participativni pristup u radu tako da pruža mogućnosti da se organizacije uključe u proces donošenja odluka na način koji uvažava njihove specifičnosti, kapacitete i resurse. Posebno je važno njihovo uključivanje u rad tematskih grupa čime se doprinosi da preporuke MODS-a budu promišljene i kvalitetne. MODS uvažava ekspertizu članova, njihovu stručnost, znanje i iskustvo.

Jelena Žunić Cicvarić, direktorka programa, Užički centar za prava deteta.

ZAJEDNO U 2019.

SVAKO DETE IMA PRAVO

Mreža organizacija za decu Srbije nacionalnom kampanjom SVAKO DETE IMA PRAVO obeležila je 30 godina od usvajanja Konvencije o pravima deteta. Ovim međunarodnim dokumentom, koji je usvojen 20. novembra 1989. godine na Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija, utvrđena su **građanska, politička, ekonomska, socijalna, zdravstvena i kulturna prava deteta**.

Naš cilj je bio da se najšira javnost upozna sa tim šta znači Konvencija o pravima deteta za samu decu, njihove roditelje i posebno sa tim **koja prava ima svako dete**.

Članice MODS-a ovim povodom su 20. novembra organizovale različite događaje (konferencije, okrugle stolove, predavanja, tribine,) na kojima je javnost, posebno roditelji i deca, upoznata sa tim šta je Konvencija o pravima deteta i koja prava ima dete.

Tim za koordinaciju kampanje činile su koleginice **Ljubica Kuridža i Maja Simić** (Fondacija SOS Dečija sela Srbija), **Iva Eraković** (Prijatelji dece Srbije), **Suzana Jovanović i Aleksandra Milutinović** (Okular Ćićevac) i **Mirjana Džuverović** (sekretarijat MODS-a).

Posebnu podršku nam je pružila naša članica **Fondacija SOS Dečija sela Srbija** koja je obezbedila sredstva za izradu promotivnih materijala (postera, magneta i torbi sa porukama kampanje) i za organizaciju Otvorenog dana – finalnog događaja u okviru kampanje.

OTVORENI DAN smo imali u Kafe baru 16. To je bila prilika da se javnost, predstavnici diplomatskog kora, Delegacije EU u Srbiji, UNICEF-a, nezavisnih institucija Republike Srbije, državnih institucija, ali i nevladinih organizacija, upoznaju sa članicama MODS-a i o tome kako se ostvaruju prava deteta u našoj zemlji.

Domaćini ovog događaja, uz sekretarijat MODS-a, bili su SOS Dečija sela Srbija, Centar za integraciju mladih i Prijatelji dece Zemuna. Događaju si prisustvovale i sledeće članice MODS-a: Prijatelji dece Srbija, Udruženje Roditelj, Centar za prava deteta, Užički centar za prava deteta, Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom- MDRI-S, Vega omladinski centar, Udruženje stručnjaka za podršku deci i porodici „FICE Srbija“, ATINA-udruženje građana za borbu protiv trgovine ljudima i svih oblika rodno zasnovanog nasilja, Udruženje za podsticanje dečijeg razvoja – Veliki mali svet, Zapadnobalkanski institut, Centar za kreativni i održivi razvoj Misturafina uz mlade iz DX centra CPD i Panela mladih savetnika Zaštitnika građana.

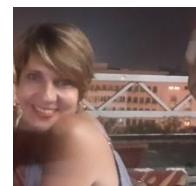
Organizovanjem posebnih događaja, na nacionalnom i lokalnom nivou, u kampanju su se uključile članice MODS-a: Prijatelji dece Srbije (posebna zahvalnost koleginicama i kolegama jer su na pres konferenciji u toku Dečije nedelje planirali i dali prostor da se govori o kampanji MODS-a), Fondacija SOS Dečija sela Srbije, Užički centar za prava deteta, Prijatelji dece Indije, Ofer Bujanovac, Okular Ćićevac, Planeta Sombor, Edulink, GRIG, CIM – Centar za integraciju mladih, Zlatiborski krug, Obrazovanje plus, Libero, Dečji centar iz Zaječara.

MODS SADA IMA 103 ČLANICE

Redovna godišnja Skupština Mreže organizacije za decu Srbije (MODS) održana je u Kragujevcu od 9. do 10. novembra 2019. godine. Sednicom skupštine predsedavala je **Iva Eraković**, izvršna direktorka Prijatelja dece Srbije.

Udruženje „Na pola puta“ iz Pančeva i Društvo za cerebralnu i dečju paralizu Kosjerić su jednoglasnom odlukom Skupštine postale članice MODS-a, koji trenutno broji **103** članice. Skupština MODS-a je jednoglasno ponovo izabrala **Ivu Eraković** za članicu Upravnog odbora.

MODS je mesto susreta različitih organizacija koje svojom posvećenošću, ekspertizom i entuzijazmom polako, ali sigurno doprinose tome da Srbija postane jedna od zemalja u kojoj se sa visokim stepenom pouzdanosti može reći da se poštuju prava deteta i da se radi u najboljem interesu dece. Ovaj cilj je još dalek, ali, zahvaljujući kontinuiranim naporima MODS-a, postaje sve bliži.

Dragana Đurić, direktorka NARNS-a

MEĐUNARODNO POVEZANI

MODS je 2019. postao članica globalne mreže za okončanje seksualnog iskorišćavanja – [ECPAT](#) i regionalne mreže u Dunavskoj regiji – [Danube Civil Society forum](#).

Mreža organizacija za decu Srbije pruža mogućnosti za povezivanje sa partnerima širom Evrope. Upoznala sam divne ljude, posvećene svom poslu, sa kojima delimo iste vrednosti i viziju društva u kojem svako dete ostvaruje pravo na obrazovanje i život bez diskriminacije.

Angelina Pekić, koordinatorka tematske grupe „Kvalitetno obrazova i inkluzija, NVO Edulink, Aranđelovac

ZA JEDNAKOST SVAKOG DETETA

U konsultativnom procesu koji je obuhvatio sve članice MODS-a izradili smo programski dokument za socijalno uključivanje i smanjenje nejednakosti pod nazivom **ZA JEDNAKOST SVAKOG DETETA.**

Ovaj dokument sadrži opšte ciljeve, principe i preporuke na kojima bi trebalo da se zasnivaju, i sa kojima bi trebalo da budu usklađene, **reforme socijalne i obrazovne politike** kako bi bila obezbeđena **jednakost za svako dete**.

UČEŠĆE MODS-A U VLADINIM TELIMA

Jasmina Miković, zamenica izvršne direktorke Praxis-a i predsednica Upravnog odbora MODS-a je članica Saveta za prava deteta Vlade Republike Srbije. Kao članica Saveta za prava deteta, Jasmina Miković je članica radne grupe za izradu Nacionalnog plana akcije za decu i radne grupe za Rani razvoj.

OTVARAMO VRATA ZA DECU EVROPE

MODS je uključen u kampanju „Otvaramo vrata za decu Evrope“ kojom koordiniraju organizacije Eurochild i Hope and Homes for Children, a kampanja uključuje organizacije i mreže organizacija za decu iz Bosne i Hercegovine, Bugarske, Estonije, Grčke, Mađarske, Letonije, Litvanije, Moldavije, Poljske, Rumunije, Ukrajine i Srbije. Cilj panevropske kampanje zastupanja „Otvaramo vrata za decu Evrope“ je unapređenje kvaliteta života dece i mladih koji su u riziku ili u procesu napuštanja alternativne brige širom Evrope, kroz promovisanje deinstitucionalizacije.

Kampanjom u Srbiji koordinira MODS u saradnji sa Inicijativom za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S.

Pogledajte [stranicu kampanje](#) sa pregledom situacije i izveštajem o stanju u Srbiji.

POKRETAČI PROMENA

Prijatelji dece Srbije i Mreža organizacija za decu Srbije dobili su nagradu za najbolju zagovaračku inicijativu na nacionalnom nivou, a za projekat Deca i mediji – Sprečimo zloupotrebu dece u medijske i političke svrhe!

„*Još jednom podsećam sve medijske kuće i političke organizacije da zaštite decu, i u svojoj praksi primene Pravilnik protiv zloupotrebe dece u medijske svrhe i Kodeks o zaštiti dece od političkih zloupotreba!*”, rekla je **Iva Eraković**, izvršna direktorka Prijatelja dece Srbije.

„*Nema aktivnih građana sutra ako ne brinemo o deci danas*“, izjavo je tom prilikom **Saša Stefanović**, direktor MODS-a.

MENJA SE ZAKON O SOCIJALNOJ ZAŠTITI

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja pripremilo je nacrt Zakona o izmenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti.

U oceni ovog nacrta Zakona o izmenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti pošli smo od pitanja da li predložene izmene i dopune vode ka boljom zaštiti i ostvarivanju prava siromašnih građana, dece i njihovih roditelja, višečlanih porodica sa decom i njihovim nezaposlenim roditeljima, dece koja se nalaze na smeštaju u ustanovama socijalne zaštite ili su u riziku da budu razdvojena od porodice.

Komentari MODS-a na nacrt ovog Zakona objedinjeni su dokumentu koji možete naći na [linku](#).

NALOG CENTRIMA ZA SOCIJALNI RAD

Mreža organizacija za decu Srbije MODS i Centar za integraciju mladih – CIM **REAGOVALI SU** i izrazili **zabrinutost** zbog direktive[1] koju je Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja izdalo svim centrima za socijalni rad u Republici Srbiji, a koja se odnosi na „decu koja žive ili rade na ulici“.

DECA U ULIČNOJ SITUACIJI

U okviru regionalne ChildHub inicijative, Centar za integraciju mladih, u saradnji sa Republičkim zavodom za socijalnu zaštitu i Mrežom organizacija za decu Srbije (MODS), organizovao je konferenciju „Deca u uličnoj situaciji: Sistem. Iskustvo. Saradnja.“

Konferencija je bila posvećena deci u uličnoj situaciji; podsetili smo se **Opštег komentara br. 21** UN-a; da su životna iskustva ove dece često traumatična; kolege iz CIM-a podelili su iskustva Svratišta za decu. Govorili smo o **negativnim iskustvima u detinjstvu (ACE – Adverse Childhood Experiences)** i njihovom uticaju na kasniji život deteta.

NOVE MOGUĆNOSTI ZA INVESTIRANJE U DECU

MODS je učestvovao u pripremi izveštaja Eurochild-a o Evropskom semestru – Nove mogućnosti za investiranje u decu. Ceo izveštaj je dostupan na ovom [linku](#). Opis situacije u Srbiji dostupan je preko [linka](#) koji vodi na interaktivnu mapu.

POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

Ustavni sud je doneo rešenje o pokretanju postupka za utvrđivanje neustavnosti odredbe člana 12. stav 7. Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom.

NORBS – Nacionalna organizacija za retke bolesti Srbije, MODS – Mreža organizacija za decu Srbije, SUPS – Savez udruženja pacijenata Srbije i udruženje Hrabriša potpisali su inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti člana 12. stav 7. Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom.

Sporna odredba Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom roditelje dece uzrasta do pet godina, sa posebnim i ozbiljnim psihofizičkim smetnjama, **primorava da izaberu između odsustva sa rada radi posebne nege deteta** (i pripadajuće naknade zarade usled tog odsustva) i **prava na dodatak za pomoć i negu drugog lica**.

PROGRAM EKONOMSKIH REFORMI

Pripremili smo i uputili Ministarstvu finansija Vlade Republike Srbije komentare i sugestije na nacrt Programa ekonomskih reformi (ERP) 2019 – 2021. na oblast „Socijalno uključivanje, smanjenje siromaštva i jednakе mogućnosti“ – strukturna reforma 20. Unapređenje adekvatnosti, kvaliteta i targetiranosti mera socijalne zaštite. Naše preporuke se nalaze u dokumenti do kog vodi [link](#).

INSPIRE

Marija Nijemčević Popovski (Fondacija SOS Dečija sela Srbija), koordinatorka tematske grupe MODS-a „Zaštita dece od nasilja“ i saradnica za razvoj i implementaciju programa u Fondaciji SOS Dečija sela Srbija održala je radionicu na kojoj je predstavila **INSPIRE metodologiju** koja uključuje sedam strategija koje pružaju sveobuhvatni okvir za prevenciju/okončanje nasilja nad decom.

U SUSRET EVROPI PO MERI DETETA

Više od 150 učesnika prisustvovalo je **Generalnoj skupštini Eurochild-a** i Danu članova u Briselu 17. i 18. aprila 2019. godine, što ovaj događaj čini najvećim skupom u istoriji Eurochild-a. Tom prilikom, Mrežu organizacija za decu Srbije (MODS), kao članicu nacionalnih partnerskih mreža Eurochild-a, predstavljala je **Jasmina Miković** iz Praxis-a, predsednica Upravnog odbora MODS-a.

Cilj ovog godišnjeg skupa članova Eurochild-a bio je razmatranje javnog zagovaranja **prava deteta u Evropi** koja se menja, razmena iskustava i sticanje novih znanja u određenim oblastima u vezi sa strateškim ciljevima Eurochild-a, u cilju delotvornijeg rada/uticaja i rada sa novim sazivom EU parlamenta. U skladu sa tim, na skupu su učestvovali predstavnici Evropske komisije koji su dali doprinos radu Eurochild-a u oblasti javnog zagovaranja prava deteta.

NAŠI PROJEKTI

„Povećati uticaj zagovaračkih aktivnosti MODS-a na javne politike za decu“

MODS realizuje projekat „Povećati uticaj zagovaračkih aktivnosti MODS-a na javne politike za decu“ uz podršku UNICEF-a. Projekat ima za cilj da uspostavi i unapredi dijalog sa državnim organima; poveća uticaj zagovaračkih aktivnosti na politike za decu.

„Jačanje snaga deteta u cilju zaštite od nasilja“ (Empowering child's strengths for violence prevention)

Mreža organizacija za decu Srbije - MODS sprovodi u Srbiji projekat „Empowering child's strengths for violence prevention“ (Jačanje snaga deteta u cilju zaštite od nasilja) u koordinaciji sa organizacijom Social Activities and Practice Institute – SAPI iz Bugarske i podršku OAK Fondacije. Pored Srbije u projekat su uključene i organizacije iz Moldavije, Letonije, Makedonije, Slovenije, Albanije i Rumunije.

Cilj projekta je da se unapredi prevencija i zaštita dece od nasilja, tako što će odrasli, pre svega profesionalci iz obrazovanja, biti edukovani da koriste i primenjuju u svom radu teoriju rezilijentnosti i kroz preventivne programe uticati na smanjenje nasilja u školama.

START – Podrška postignuća predškolaca preko unapređenog učenja (Supporting Toddlers/pre-schoolers Achievement through Refined Teaching)

Projekat START Supporting Toddlers/pre-schoolers Achievement through Refined Teaching sprovodi koalicija organizacija iz više država koju predvodi Agroinvest Fondacija uz finansijsku podršku World Vision iz Nemačke; u Srbiji sprovodi kao partner MODS. Partneri na ovom projektu su nacionalne koalicije iz Albanije, Jermenije, Bosne i Hercegovina, Gruzije, Kosova* i Srbije.

U okviru međunarodnog projekta „START“ u planu je da se postavi na internetu posebna platforma, pre svega za roditelje i praktičare, koja će služiti kao izvor informacija, znanja, praksi iz oblasti dečijeg ranog razvoja i obrazovanja. Ideja je da ovu platformu koristi i što veći broj roditelja, i da bude dostupna i prilagođena i roditeljima iz ranjivih grupa

PRATITE NAS

www.zadecu.org

[@zadecuMODS](https://twitter.com/zadecuMODS)

<https://www.facebook.com/zadecuMODS/>

